

[Statsministeren.]

Til nærmere belysning heraf skal jeg anføre følgende:

I grundlovens § 32, stk. 4, bestemmes, at folketingsmandaterne i intet tilfælde bortfalder, før nyvalg har fundet sted. Det tilføjes i stk. 5, at der ved lov kan gives særlige regler om færøske og grønlandske folketingsmandaters ikrafttræden og ophør. Lovbemærkningerne til sidstnævnte bestemmelse (forfatningskommissionens betænkning af 1953, side 35) siger herom:

„Da nyvalg i Grønland ofte først kan afholdes på et senere tidspunkt end i den øvrige del af riget, har man ment det rigtigt i stk. 5 at foreslå, at der ved lov kan gives særlige regler for de grønlandske rigsdagsmandaters ikrafttræden og ophør.

Da det også kan blive nødvendigt at udsætte afholdelse af valg på Færøerne, omfatter den foreslåede bestemmelse til lige de færøske rigsdagsmandater.“

For så vidt angår de grønlandske folketingsmandater, bestemmes det i § 3 i lov om folketingsvalg i Grønland, jfr. lovbekendtgørelse nr. 236 af 21. juni 1964, at „folketingsmedlemmerne vælges for 4 år, regnet fra den almindelige valgdag i den øvrige del af riget, bortset fra Færøerne.“ I bemærkningerne til forslaget til denne lov er der herom anført følgende:

„Med hensyn til spørgsmålet om valgperioden for de grønlandske medlemmer foreslås det, at denne følger valgperioden for de øvrige medlemmer af folketinget, således at de grønlandske folketingsmedlemmers mandater bortfalder, samtidig

med at der afholdes nyvalg i den øvrige del af riget. Dette vil medføre, at Grønland i tiden fra den almindelige valgdag, og indtil nyvalg har kunnet afholdes i Grønland, vil stå uden repræsentation. Man går ud fra, at folketinget i dette tidsrum kun vil behandle sager, der er af interesse for den grønlandske befolkning, såfremt disse sager er absolut hastende.“

For så vidt angår de færøske folketingsmandater, findes der ingen særbestemmelse om mandaternes gyldighedsperiode i loven om folketingsvalg på Færøerne (lov nr. 92 af 28. marts 1956). I mangel af en sådan særbestemmelse i den færøske valglov må herefter hovedreglen om mandaternes bortfald i grundlovens § 32, stk. 4, være gældende for de færøske folketingsmandater. På grundlag af de foran citerede bemærkninger til særbestemmelsen i grundlovens § 32, stk. 5, må man ved forståelsen af hovedreglen gå ud fra, at der ved „nyvalg“ alene sigtes til nyvalg i det egentlige Danmark. Dette betyder, at også de færøske mandater bortfalder, når nyvalg her i landet har fundet sted.

Til yderligere støtte herfor kan jeg henviser til § 75, stk. 1, i den danske folketingsvalglov (lovbekendtgørelse nr. 270 af 21. juni 1966), der bestemmer, at „samtlige valg gælder fra den almindelige valgdag, selv om et enkelt valg af stedlige grunde (såsom på Færøerne og i Grønland) eller af andre tilfældige omstændigheder ikke er foretaget på den almindelige valgdag.“